

คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดการร้องเรียนการทุจริต

ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์
องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม

คำนำ

คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ของผู้ที่ได้รับความเดือนร้อนในพื้นที่ตำบลบ้านนิคมซึ่งการจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนนั้น จำเป็นจะต้องมีขั้นตอนกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม

สารบัญ

เรื่อง

- หลักการและเหตุผล ๑
- การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริต ๑
- สถานที่ตั้ง ๑
- หน้าที่ความรับผิดชอบ ๑
- วัตถุประสงค์ ๑
- คำจำกัดความ ๑
- แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๑
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๑
- การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ ๑
- การบันทึกข้อร้องเรียน ๑
- การประสานหน่วยงานเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนและการแจ้งกลับผู้ร้องเรียน ๑
- ติดตามการแก้ไขข้อร้องเรียน ๑
- การรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน ๑
- มาตรฐานงาน ๑
- แบบฟอร์มใบรับแจ้งเหตุเรื่องราวร้องเรียนการทุจริต ๑

หน้า

- ๑
- ๑
- ๑
- ๑
- ๑
- ๓
- ๔
- ๔
- ๔
- ๕
- ๕
- ๕
- ๕
- ๖

**คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม**

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่องานบริการที่มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการให้บริการ ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

๒. การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม

เพื่อให้การบริหารระบบราชการเป็นไปด้วยความถูกต้อง บริสุทธิ์ ยุติธรรม ควบคู่กับการพัฒนาบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความรวดเร็วประஸบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเพื่อเป็นศูนย์รับแจ้งเบาะแสการทุจริต หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมจึงได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ขึ้น ซึ่งในกรณีการร้องเรียนที่เกี่ยวกับบุคคล จะมีการเก็บรักษาเรื่องราวไว้เป็นความลับและปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน เพื่อมิให้ผู้ร้องเรียนได้รับผลกระทบและได้รับความเดือดร้อนจากการร้องเรียน

๓. สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่ ณ ที่ทำการสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม เลขที่ ๓๓๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๗๖๐

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องทุกข์ และให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน

๕. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการข้อร้องเรียนร้องทุกข์ มีขั้นตอนกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้นั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

๖. คำจำกัดความ

“ผู้รับบริการ” หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและประชาชนทั่วไป

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านนิคม

“การจัดการข้อร้องเรียน” มีความหมายครอบคลุมถึงการจัดการในเรื่องข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์/ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น/คำชี้แจง/การสอบถามหรือการร้องขอข้อมูล

“ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์” หมายถึง ประชาชนทั่วไป/ผู้มีส่วนได้เสียที่มาติดต่อราชการผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ครอบคลุมการร้องเรียน/ร้องทุกข์/การให้ข้อเสนอแนะ/การให้ข้อคิดเห็น/การชี้แจง/การร้องขอข้อมูล

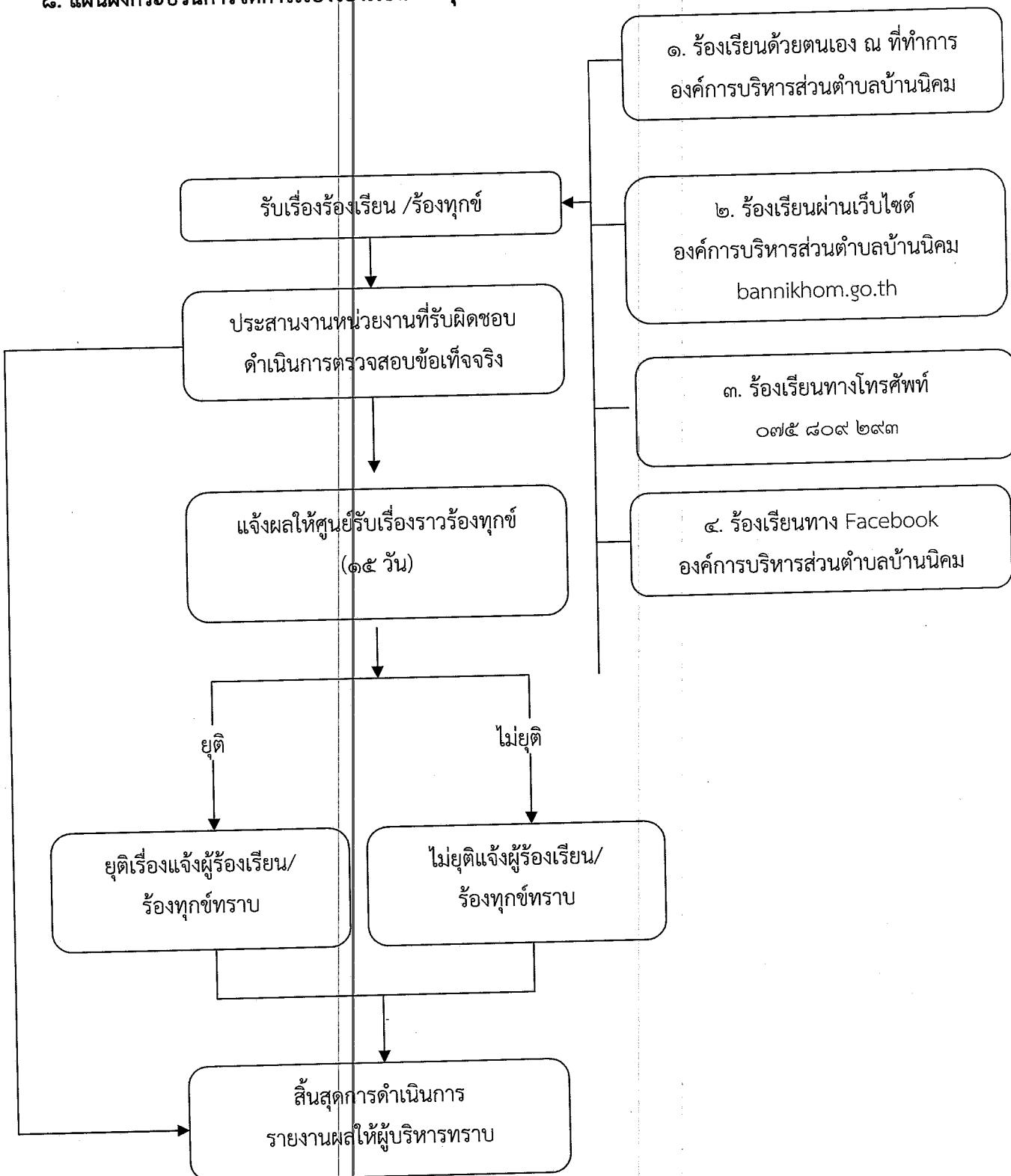
“ช่องทางการรับข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์” หมายถึง ช่องทางต่าง ๆ ที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เช่น ติดต่อด้วยตนเอง/ติดต่อทางโทรศัพท์/เว็บไซต์/FaceBook/Line ฯลฯ

๗. ระยะเวลาเปิดให้บริการ

เปิดให้บริการวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา

๐๙.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

๔. แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๙. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ของหน่วยงาน

๙.๑ จัดตั้งศูนย์/จุดรับข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน

๙.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

๙.๓ แจ้งผู้รับผิดชอบตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม เพื่อความสะดวกในการประสานงาน

๑๐. การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ จากช่องทางต่าง ๆ

ดำเนินการรับและติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ที่เข้ามายังหน่วยงานจากช่องทางต่าง ๆ โดยมีข้อปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

ช่องทาง	ความถี่ในการ ต ร ว จ ศ อ บ ช่องทาง	ระยะเวลาดำเนินการ รับข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ เพื่อประสานหาทางแก้ไขปัญหา	หมายเหตุ
ร้องเรียนด้วยตนเอง ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม	ทุกครั้งที่มีการ ร้องเรียน	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม bannikhom.go.th	ทุกวัน	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนทางโทรศัพท์ ๐๗๕ ๘๐๙ ๒๙๓	ทุกวัน	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านทางเฟซบุ๊ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม	ทุกวัน	ภายใน ๑ วันทำการ	

๑๑. การบันทึกข้อร้องเรียน

๑๑.๑ กรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ โดยมีรายละเอียด ชื่อ-สกุล ที่อยู่
หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ และสถานที่เกิดเหตุ

๑๑.๒ ทุกช่องทางที่มีการร้องเรียน เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ลงสมุดบันทึก
ข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์

๑๖. การประสานหน่วยงานเพื่อกำกับดูแลข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ และการแจ้งผู้ร้องเรียน / ร้องทุกข์ ทราบ

๑๖.๑ กรณีเป็นการขอข้อมูลข่าวสาร ประสานหน่วยงานผู้ครอบครองเอกสาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ร้องขอได้ทันที

๑๖.๒ ข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ที่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้าสาธารณูปโภค จัดการขยะมูลฝอย ตัดต้นไม้ กลั่นเมมเบรนบกวน เป็นต้น จัดทำบันทึกข้อความเสนอไปยังผู้บริหารเพื่อส่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเบื้องต้นอาจโทรศัพท์แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๖.๓ ข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนตำบลพรมสวรรด์ ให้ดำเนินการประสานหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลูกค้าต้องในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๑๖.๔ ข้อร้องเรียนที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เช่น กรณี ผู้ร้องเรียนทำหนังสือร้องเรียนความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ ต่อไป

๑๗. การติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินการให้ทราบภายใน ๕ วันทำการ เพื่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จะได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ ต่อไป

๑๘. การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบ

๑๘.๑ ให้ร่วบรวมและรายงานสรุปการจัดการข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ ให้ผู้บริหารทราบทุกเดือน

๑๘.๒ ให้ร่วบรวมรายงานสรุปข้อร้องเรียนหลังจากสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ การจัดการข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา องค์กร ต่อไป

๑๙. มาตรฐานงาน

การดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด กรณีได้รับเรื่องร้องเรียน / ร้องทุกข์ ให้ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์เทศบาลตำบลบ้านนิคมดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน / ร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ทำการ

แบบคำร้องทุกข์/ร้องเรียน

ที่.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง .....

เรียน .....

ข้าพเจ้า.....	อายุ.....ปี อายุบ้านเลขที่..... หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ.....	จังหวัด..... โทรศัพท์.....
อาชีพ.....	ตำแหน่ง.....
ถือบัตร.....	เลขที่.....
ออกโดย.....	วันออกบัตร..... บัตรหมดอายุ.....
มีความประสงค์ขอร้องทุกข์/ร้องเรียน เพื่อให้ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาในเรื่อง	

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคำร้องทุกข์/ร้องเรียนตามข้างต้นเป็นจริง และยินดีรับผิดชอบทั้ง
ทางแพ่งและทางอาญาหากจะพึงมีโดยข้าพเจ้าขอส่งเอกสารหลักฐานประกอบการร้องทุกข์/ร้องเรียน (ถ้ามี)
ได้แก่

(๑)	จำนวน..... ชุด
(๒)	จำนวน..... ชุด
(๓)	จำนวน..... ชุด
(๔)	จำนวน..... ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ร้องทุกข์/ร้องเรียน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล

ที่ นศ ๗๙๕๐๑/-

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต

เรียน พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ทุกท่าน

ด้วยปัจจุบันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้มีการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งจะเป็นการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นมาตรฐานการป้องกันการทุจริตในเชิงรุกที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบถึงข้อบกพร่องต่างๆ ที่สะท้อนจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เป็นธรรม ปลอดจากการทุจริต ประกอบกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๐

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม ขอประกาศแสดงเจตจำนงที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามเจตจำนงทั้งจากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน จากผู้มีส่วนได้เสีย และจากสาธารณะภายนอก หน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมยึดถือปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บรรลุตามนโยบาย มาตรการและแนวทางที่กำหนด ขอกำหนดดังนี้

๑. นำประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม แจ้งให้บุคลากรทุกคนรับทราบ

๒. ประชาสัมพันธ์ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม เพื่อให้สาธารณะได้รับทราบถึงเจตจำนงของหน่วยงาน ในช่องทางต่างๆ ได้แก่ ติดบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าที่ทำการ อบต., ลงเว็บไซต์ของ อบต.บ้านนิคม <http://bannikhom.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสุพจน์ พลการ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม